

Memòria de l'Associació d'Arxivers de Catalunya de l'any 2004

La memòria de l'Associació d'Arxivers de Catalunya és el resum de les activitats que s'han desenvolupat durant l'exercici de l'any 2004, agrupades pels diferents àmbits funcionals, en vocalies i grups de treball que, dirigits per associats que se n'han responsabilitzat i n'han impulsat la promoció, desenvolupament i seguiment, han conformat el cos central de l'activitat de la nostra associació.

En el moment de fer el balanç de les actuacions al llarg de l'any, els membres de la Junta volem agrair la col·laboració de moltes associades i associats que han contribuït, tant amb els seus comentaris com amb la seva dedicació i esforç, a millorar l'oferta adreçada al conjunt del nostre col·lectiu professional.

Relacions institucionals

En el decurs dels mesos de gener i febrer el president de l'AAC va mantenir sengles reunions amb la consellera de Cultura de la Generalitat de Catalunya i amb el director general de Patrimoni Cultural. En aquestes trobades es va fer una anàlisi de la situació de la nostra professió i en tots dos casos el president de l'AAC va insistir en la creació d'una Subdirecció General d'Arxius per tal poder desenvolupar amb més eficàcia des d'aquest nivell orgànic les funcions que li són pròpies.

El mes de març es va fer una reunió amb la presidenta i altres membres de la Junta del Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes, per tal d'intercanviar punts de vista respecte a totes dues professions i establir vies de col·laboració, com la que es va materialitzar en la Jornada sobre Dret Social a la Informació, organitzada conjuntament amb el Col·legi de Periodistes.

El mes d'abril el president i altres membres de la Junta es varen reunir (en la primera de posteriors trobades) amb el subdirector general d'Arxius per tal d'avaluar diferents aspectes vinculats amb la nostra professió i establir les vies que facilitin una col·laboració més àmplia i més eficaç entre l'administració i la nostra associació.

En el decurs del mes de maig una delegació de la Junta es va reunir amb el director de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona per tal d'avaluar el grau de compliment del conveni signat l'any anterior i establir els termes del conveni negociat per al 2004.

El dia 26 de maig el president de l'AAC va participar, juntament amb diversos membres de la Comissió de la Dignitat, en la reunió convocada

a Madrid per la ministra de Cultura per tal de debatre diferents aspectes vinculats amb el retorn dels documents catalans a Salamanca.

El mes de juny, el president de l'AAC i el subdirector general d'Arxius es varen reunir amb el director general de Dret i Entitats Jurídiques de la Generalitat de Catalunya per tal d'exposar-li els arguments que des del nostre punt de vista feien necessària la creació d'un Col·legi Oficial d'Arxivers i Gestors Documentals. El president de l'AAC es va comprometre a elaborar un document que, gràcies a la participació de diferents associats, li va ser lliurat el mes de juliol. El mateix mes de juny es va fer una reunió amb la cap de l'Obra Social i Cultural de Caixa de Terrassa per tal d'explorar vies de finançament per a l'elaboració d'una exposició itinerant que, amb el títol *Arxiver. Professió de futur*, es pretenia inaugurar a la ciutat de Terrassa.

El dia 13 de juliol va tenir lloc a Terrassa la signatura del conveni de col·laboració entre l'alcalde de la ciutat i el president de l'AAC, per a la celebració de les X Jornades d'Arxivística de Catalunya. El dia 21 del mateix mes el president de l'AAC va participar en la reunió convocada pel Consell de la Cultura i de les Arts per tal de participar en el procés de debat que ha de conduir a la creació d'aquest òrgan.

El 15 de setembre el president de l'AAC va participar en la presentació a Girona de la Taula de Suport a la Comissió de la Dignitat, i el mes de novembre es va reunir amb el president del CIA/SPA per tal de determinar els continguts de la reunió que el comitè executiu d'aquest organisme tindrà a Girona l'abril del 2005.

Convenis i col·laboracions

En el marc general del conveni signat l'any 1991 entre la Diputació de Barcelona i l'Associació d'Arxivers de Catalunya per promoure i difondre iniciatives culturals en matèria d'arxius i patrimoni documental, la Diputació de Barcelona va aprovar per decret presidencial de 26 de juliol de 2004 les línies de treball i les activitats proposades per a l'any 2004, recollides en el conveni signat entre aquesta institució i l'Associació d'Arxivers de Catalunya el 22 d'octubre de 2004, en el qual s'estableix el programa següent:

- a) Donar continuïtat a les tasques d'elaboració d'un *Manual d'arxivística de Catalunya*.
- b) Col·laborar en l'elaboració dels formularis del grup G-8 per tal de donar-los difusió en l'àmbit professional.
- c) Col·laborar en el desenvolupament del programa de formació continuada per als professionals de l'arxivística que anualment porta a terme l'AAC.

Aquesta col·laboració s'ha materialitzat, durant l'any 2004, en els treballs següents:

a) Elaboració del Manual d'Arxivística

El 10 de maig es va presentar la proposta definitiva de sumari del *Manual d'arxivística*, aprovada pel Grup de Treball, que proposava una distribució dels continguts i una estructura en capítols.

b) Formularis del grup G-8

La Diputació de Barcelona ha fet la proposta d'incorporar els materials elaborats per aquest grup als que s'ofereixen com a referència i model a l'apartat de l'Oficina de Patrimoni Cultural dins el web de la Diputació de Barcelona.

c) Formació continuada

S'han desenvolupat a Barcelona els cursos de formació següents:

1. La propietat intel·lectual el 24 de maig, impartit per Asunción Esteve Pardo (professora de dret civil a la Universitat de Barcelona). Durada: 3 hores.
2. Els processos de canvi i la gestió dels conflictes associats el 17 de juny, impartit per Helena Agramunt (consultora en comunicació i organització). Durada: 8 hores.
3. La imatge digital com a document d'arxiu el 28 d'octubre, impartit per David Iglésias (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge - Ajuntament de Girona). Durada: 6 hores.
4. Els arxius militars el 22 i 24 de novembre, impartit per Gustau Castanyer Marquardt (director tècnic de l'Arxiu Intermedi de la Regió Militar Pirenaica - Caserna del Bruc). Durada: 8 hores.
5. La norma ISO 15489. Informació i documentació. Gestió documental el 15 de desembre, impartit per Joaquim Borràs, Lluís Esteve Caselles, Lluís Cermeno, Jaume Sardà. Durada: 4 hores.

Sol·licitud d'ajut econòmic a les diputacions de Lleida i Girona

Atenent a la importància creixent del nombre d'associats i a l'interès per estendre territorialment la realització dels cursos de formació continuada, s'han dut a terme contactes amb les diputacions de Tarragona, Lleida i Girona per tal sol·licitar el seu suport econòmic al programa de formació. La Diputació de Tarragona ha aportat una quantitat per fer front als cursos de formació impartits a la seva circumscripció.

Coordinadora d'Associacions d'Arxivers de l'Estat Espanyol (CAA)

En la reunió celebrada a Madrid el mes d'octubre de 2004 es varen aprovar els estatuts de la CAA que regulen el funcionament d'aquest organisme que agrupa la totalitat d'associacions professionals de l'Estat. En la mateixa reunió es va aprovar el logotip de la CAA.

Membres del grup de treball Grupo de Estudios de Archivística, juntament amb el president de la CAA, es varen reunir el mes de febrer a Barcelona (Facultat de Biblioteconomia i Documentació) amb representants de la comissió per al projecte de nous plans d'estudi del títol de grau en informació i documentació. En aquesta reunió els representants de la CAA varen exposar els arguments pels quals no creien que els esmentats estudis fossin els adequats per formar arxivers professionals. Per aquest motiu s'acordà la redacció d'un text d'al·legacions que ha estat enviat tant a ANECA com a la directora general d'Universitats i al Consell de Coordinació Universitària.

El mes de juny Joan Boadas, president de la CAA, va participar a Sevilla en una taula rodona sobre *La archivística en los planes de estudios universitarios*, en el marc de les II Jornadas de la Sociedad Española de Ciencias y Técnicas Historiográficas.

Debats sobre la documentació catalana a Salamanca

Durant l'any 2004, es van reiniciar les converses entre el Ministeri de Cultura del govern de l'Estat espanyol i la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb la voluntat de trobar elements d'acord i posar fi al conflicte entorn de la documentació catalana confiscada durant la Guerra Civil i dipositada actualment a l'Archivo General de la Guerra Civil de Salamanca. El propòsit era consensuar una nova comissió d'experts que dictaminessin sobre la destinació definitiva d'aquesta documentació. Aquesta iniciativa va tornar a mobilitzar la societat civil i els polítics, sobretot a la ciutat castellana. Els debats van tenir lloc a la mateixa ciutat de Salamanca.

El primer era una taula rodona organitzada per Izquierda Unida-Los Verdes el dia 17 de juny de 2004 i celebrada al saló d'actes de la Facultat de Geografia i Història. Hi van prendre part Antoni Strubell (Comissió de la Dignitat), Ricardo Robledo (catedràtic d'història econòmica), Manuel Redero (catedràtic d'història contemporània), Rosa López (professora de la Facultat de Traducció i Documentació) i, per part de l'AAC, la vicepresidenta.

El segon debat es va organitzar en el marc d'unes jornades titulades *Guerra Civil, documentos y memoria*, els dies 8-11 de novembre de

2004, organitzades per la Universitat de Salamanca. L'AAC va participar en la taula rodona sota el tema *Archivos, memoria e historia: el Archivo de la Guerra Civil de Salamanca*. Hi van prendre part: Pedro Ruiz (Universitat de València, president de l'Asociación de Historia Contemporánea), Manuel Redero (Universitat de Salamanca), Borja de Riquer (Universitat de Barcelona), Antonio Morales (Universitat Carlos III de Madrid), Carlos Travesí (director de l'Archivo General de Castilla y León) i la vicepresidenta de l'AAC.

Activitats organitzades

Jornades i conferències:

Tercer Laboratori d'Arxius Municipals. Activitat organitzada per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació d'Arxiviers de Catalunya i realitzada el 26 de febrer de 2004. El tercer LAM va aplegar a més de cent professionals que treballen als arxius municipals catalans per reflexionar sobre *La imatge de l'arxiver i l'arxiu municipal en la societat*. Cal destacar que, amb motiu d'aquesta activitat, l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona va encarregar a l'empresa Artimetria una enquesta, i el posterior tractament de les dades, sobre el grau de coneixement dels arxius que té la societat catalana, l'ús que es fa dels arxius i la identificació dels usuaris dels arxius públics. Les dades que aporta aquest estudi, tant per la seva actualitat com per la seva especificitat, no han servit únicament com a punt inicial de debat en el Tercer Laboratori, sinó que també són un important exercici de reflexió per a la resta de professionals dels arxius sobre el paper que han de desenvolupar aquests dins el panorama social del moment.

VI Jornada d'Estudi i Debat. Realitzada el dia 27 de maig de 2004 al Museu Marítim de Barcelona sota el títol *La responsabilitat dels arxiviers vers la documentació*, pretenia, amb la participació de ponents de diversos àmbits professionals, presentar un seguit de reflexions i experiències que tenen relació amb quines són les responsabilitats dels arxiviers, i fins on arriben els límits d'aquestes responsabilitats. Com a ponents es va comptar amb la presència de Joan Guasch i Marimon (lletrat de la Diputació de Barcelona), Ramon Oró i Badia (cap del Registre de Protecció de Dades de Catalunya), Heribert Florensa Ortiga (cap de la Unitat de Processos de Gestió de l'Agència Catalana de l'Aigua) i Anna Lorente López (cap de la Unitat de Documentació i Arxiu de l'Agència Catalana de l'Aigua), Santiago Orós Muruzábal (registrator territorial de Catalunya de la Propietat Intel·lectual) i Ramon Planes i Albets (Servei d'Arxius. Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya). A les seves presentacions van tractar temes que, sovint, en

el treball diari de l'arxiver, preocupen en gran mesura i que, malauradament, no sempre es resolen de manera satisfactòria, no tant per manca de capacitat sinó per manca de definició de procediments i competències. L'abast de temes com ara la protecció de dades, l'accés a la informació i la documentació, la propietat intel·lectual i els drets d'autor, la reproducció dels documents, els drets de tempteig, o la responsabilitat deontològica fan que la "responsabilitat" vers la gestió dels arxius i dels documents es converteixi obligatòriament en una "responsabilitat de molts" lletrats, informàtics, directius i, evidentment, arxivers i arxiveres.

X Jornades d'Arxivística de Catalunya. Es van crear els comitès científic i organitzador de la X Jornada que havia de tenir lloc a Terrassa del 19 al 21 de maig de 2005. El Comitè Organitzador, responsable de la organització i gestió de les activitats i operacions de les Jornades, estava integrat per: Marta Albà, Josep Barris, Joan Boadas, Emília Capell, Teresa Cardellach, Jordi Castan, Anna Lorente, Josep Maria Masachs, Pere Puig i Fina Solà. Tots dos comitès van realitzar diferents reunions de treball per a la organització de l'acte del mes de maig.

El comitè científic estava format pels associats següents: Àngels Bernal, Pilar Blesa, Teresa Cardellach, Andreu Carrascal, Josep Conejo, Reis Fontanals, Jordi Serra, Xavier Tarraubella i Emília Capell, en la coordinació.

En la primera sessió de constitució del comitè científic es va fer esment del caràcter commemoratiu de les X Jornades, amb les quals es complien els vint anys de l'Associació. Per aquest motiu es va plantejar la conveniència o l'oportunitat de "fer balanç", de seleccionar alguns temes importants o centrals de l'arxivística i veure'n l'evolució, durant aquest 20 anys, a Catalunya.

La idea que va anar prenent cos, entre un bon grapat de propostes, va ser la de la presència de la professió d'arxiver en la societat actual, la consolidació de la professió a través de l'adaptació a noves realitats i a noves necessitats. Més concretament encara, ens vàrem preguntar per la presència dels arxivers en la societat, de quina forma incideix la nostra activitat dins i fora de les organitzacions i com la nostra actuació pot incidir en altres àmbits. Va sorgir, d'aquesta manera el tema de la "comunicació", en el sentit de preguntar-nos per les estratègies de què disposàvem per fer difusió de la nostra feina.

Es va considerar que "la comunicació" podia actuar com a fil conductor per poder portar a terme aquesta reflexió o balanç proposats inicialment.

Es va acordar abordar aquest tema des de tres perspectives diferents: la comunicació interna (dins de les organitzacions), la comunicació externa (vers la societat) i la comunicació entre professionals (entre els mateixos arxivers).

Durant l'any 2004, el comitè científic es va reunir en quatre ocasions més: 8 de març, 1 d'abril, 5 de maig i 26 de maig.

Entre els mesos de juliol i agost es van fer els contactes amb els ponents, es van trametre les invitacions i es van realitzar els encàrrecs de les ponències.

Afers econòmics 2003

El resultat de l'exercici econòmic de 2004 s'ha caracteritzat per l'alt grau d'ajustament en relació amb els ingressos previstos en el pressupost aprovat a l'Assemblea General de Socis el dia 27 de maig de 2004 celebrada al Museu Marítim. En canvi s'ha produït un increment considerable de les subvencions rebudes en relació amb les previstes.

Així, la liquidació del pressupost ordinari de 2004 ens dona uns ingressos de 114.529,42 € i unes despeses de 98.250,46 €. Això suposa un superàvit de 16.080,42 €, dels quals, però, 12.000,00 € corresponen a l'avançament d'una part de la subvenció que l'Ajuntament de Terrassa destina a les X Jornades d'Arxivística de Catalunya que s'han de realitzar el maig de 2005 a Terrassa.

Dins el capítol d'ingressos cal esmentar la continuïtat del conveni de col·laboració entre l'AAC i la Diputació de Barcelona, que des de fa uns anys permet emprendre iniciatives conjuntes, i la subvenció aportada per la Diputació de Tarragona per contribuir a la formació dels arxivers de la circumscripció.

En relació amb el capítol de despeses, s'ha renovat el conveni signat entre l'Associació d'Arxivers de Catalunya i la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona (FUAB) pel qual l'AAC aportarà 12.000 € entre el 2004 i el 2005 per al funcionament de l'ESAGED.

El pressupost ordinari previst per al 2005 és de 115.100,00 €. Això suposa un increment del 35% en relació amb els pressupostos corrents de l'AAC, i es deu a la inclusió d'una partida destinada a cobrir el cost de la redacció del manual d'arxivística, que es creu que estarà acabat l'últim trimestre del 2005. El pressupost extraordinari per a la realització de les X Jornades d'Arxivística de Catalunya els dies 19, 20 i 21 de maig a Terrassa és de 84.600 €.

Afers administratius

El manteniment dels àmbits d'actuació de la nostra associació comporta la necessitat de mantenir l'actual nivell de dedicació del personal encarregat de desenvolupar les tasques administratives. L'organització dels cursos de formació i la celebració de les jornades i el laboratori, impliquen una considerable dedicació horària del personal administratiu, i entenem que és necessari mantenir l'actual esforç per donar el màxim de serveis a l'associat.

El fet de estructurar els cursos de forma descentralitzada i repartir-los entre les diferents circumscripcions en funció de les necessitats i les demandes dels associats fa que aquesta tasca sigui més intensa, i per tant més necessària.

En l'aspecte organitzatiu intern, en el decurs de l'any 2004 s'ha continuat en la millora administrativa organitzant el sistema de gestió de la documentació administrativa de l'Associació.

Donant compliment a l'acord de l'assemblea de socis celebrada al Museu Marítim de Barcelona, en el qual es va aprovar entre altres qüestions la modificació dels Estatuts de l'Associació per fer possible el vot per correu, es va procedir a la seva legalització al registre d'associacions.

Moviments dels socis

Durant l'exercici de 2004 s'han produït un total de 47 altes i 20 baixes, quantitat que, tot i representar un augment de vint socis més en el balanç social, entra dins dels paràmetres normals de cada exercici.

Com a novetat cal remarcar que enguany, i en virtut de l'acord de l'assemblea del mes de maig al Museu Marítim, s'ha creat la figura del soci estudiant, amb la finalitat de facilitar la incorporació dels estudiants de l'ESAGED mentre es mantinguin matriculats a l'Escola. A aquesta modalitat ja s'hi han apuntat cinc socis nous.

Un cop fet el recompte dels associats i fet el balanç de les altes i les baixes, en data de 31 de desembre de 2004 l'Associació d'Arxivers de Catalunya, la componen aquests socis:

Qualitat dels socis	Total
Adherits	173
Numeraris	416
Institucionals	78
Estudiants	5
Total	672

Cursos de formació continuada 2004

L'any 2004 es van programar un total de sis cursos. Amb les sessions previstes per alguns d'ells a Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, sumaven un total de 13 edicions, que finalment es van veure reduïdes a 11, atès que no es van portar a terme dues de les edicions programades a Girona i Lleida.

El nombre total d'hores programades va ser de 76. Finalment se'n van impartir 60, de les quals s'han beneficiat 189 participants. El nombre d'hores programades s'ha mantingut en relació amb l'any 2003, però, contràriament, el d'hores impartides s'ha reduït fins a les 60 per la suspensió d'una edició programada a Girona i una altra a Lleida. Igualment el nombre de participants ha passat dels 211 de 2003 als 189 de 2004, cosa que representa una disminució d'un 10,4% i ens situa en nivells de participació equivalents als del 2002.

Barcelona ha acollit 5 edicions, amb un total de 29 hores i 106 inscrits; a Girona s'han celebrat dues edicions, amb 10 hores i 30 participants; a Lleida ha estat una edició, amb 6 hores i 9 participants, i, finalment, a Tarragona les edicions han estat tres, amb 15 hores i 44 participants.

Els cursos programats han estat els següents:

1. *La propietat intel·lectual*. Impartit per Asunción Esteve Pardo (professora de dret civil a la Universitat de Barcelona).
Llocs de celebració: Barcelona, 24 de maig; Tarragona, 8 de juny.
2. *Els processos de canvi i la gestió dels conflictes associats*. Impartit per Helena Agramunt (consultora en comunicació i organització).
Llocs de celebració: Barcelona, 17 de juny; Tarragona, 4 i 5 d'octubre.
3. *La implantació del sistema d'accés a la documentació en el si d'una administració pública*. Impartit per Josep Matas i Balaguer (arxiver i advocat).
Lloc de celebració: Girona, 17 de juny i 13 de juliol.
4. *Els arxius militars*. Impartit per Gustau Castanyer Marquardt (director tècnic de l'Arxiu Intermedi de la Regió Militar Pirenaica - Caserna del Bruc).
Lloc de celebració: Barcelona, 22 i 24 de novembre.
5. *La imatge digital com a document d'arxiu*. Impartit per David Iglésias (Centre de Recerca i Difusió de la Imatge - Ajuntament de Girona).
Llocs de celebració: Barcelona, 28 d'octubre; Lleida, 2 de desembre.
6. *La norma ISO 15489. Informació i documentació. Gestió documental*. Impartit per Joaquim Borràs, Lluís Esteve Caselles, Lluís Cermeno i Jaume Sardà.
Llocs de celebració: Girona, 2 de desembre; Tarragona, 14 de desembre; Barcelona, 15 de desembre.

Publicacions i fons bibliogràfic

Quant a publicacions, s'ha editat el número 21 de *Lligall. Revista Catalana d'Arxivística*. Al llarg d'aquest any, s'ha publicat el número 4 de la col·lecció "Textos" referent a *Les recomanacions del Consell d'Europa sobre comunicació dels arxius i accés als documents públics R (2000) 13 i Rec (2002) 2*.

Pel que fa al *Butlletí Informatiu de l'Associació*, ha aparegut amb una periodicitat trimestral (núm. 71 a 74) i n'hem ampliat el nombre d'exemplars per poder incrementar-ne la difusió.

D'altra banda, s'ha mantingut la línia habitual d'intercanvi de publicacions amb altres associacions i institucions nacionals i estrangeres.

Projecció professional i serveis

Pel que fa a projecció professional, s'ha continuat fent la difusió externa de les publicacions que fa periòdicament l'AAC: butlletí, jornades i cursos de formació, publicacions, etc. També s'ha enviat publicitat de les activitats i novetats als associats que volen rebre la informació per correu electrònic. S'ha ampliat el tiratge del butlletí de l'Associació per fer-ne una difusió més àmplia: ara es fa arribar a més de 150 biblioteques catalanes, biblioteques universitàries, universitats catalanes, fundacions catalanes de caràcter cultural, associacions i col·legis professionals, càrrecs polítics, museus, etc.

S'ha treballat en la organització i difusió de la VI Jornada d'Estudi i Debat, i se n'ha enviat el fullet informatiu a diferents biblioteques, departaments universitaris, fundacions catalanes i espanyoles de caràcter cultural i associacions i col·legis professionals, així com als col·lectius professionals de l'àmbit de l'arxivística de l'Estat espanyol. Igualment, s'ha enviat per correu electrònic a més de 500 municipis catalans i als mitjans de comunicació (premsa, ràdio i televisió).

S'ha reiniciat la difusió del "Textos" 2: *La documentació catalana a Salamanca: l'estat de la qüestió, 1936-2003*, que ja s'havia engegat durant l'any 2003. Se n'ha fet arribar l'edició impresa (en 3 idiomes) a més de 250 arxius d'arreu del món (França, Austràlia, Uruguai, Emirats Àrabs, Canadà, etc.) per tal que els nostres col·legues d'arreu del món tinguin coneixement de la problemàtica actual sobre la documentació catalana a Salamanca. També s'ha enviat a universitats de l'Estat espanyol, i a càrrecs polítics de les diferents comunitats autònomes, a fundacions espanyoles, associacions i col·legis professionals, etc. Entre el 2003 i el 2004 se n'han enviat més de 1.700 exemplars de l'edició impresa i més de 500 per correu electrònic.

També per correu electrònic, bàsicament, i en un àmbit català, s'ha fet la difusió de la taula rodona *Dret social a la informació*, en col·laboració amb el COBDC i el Col·legi de Periodistes. També s'ha fet una

extensa difusió de la formació continuada preparada conjuntament per AAC-ESAGED. Aquesta s'ha enviat a diferents centres culturals (museus, biblioteques, fundacions de caràcter cultural, etc.) i també s'ha fet arribar als mitjans de comunicació. Finalment, la informació de les activitats pròpies de la nostra Associació s'ha enviat a tot el col·lectiu professional a través de la llista Arxifòrum, que arriba a més de 1.500 professionals d'arreu del món.

Convenis

S'ha signat un conveni amb Tecnocrèdit/Banc de Sabadell en què s'ofereix la quota íntegra gratuïta per al 2005 per als nous socis que obrin un compte a Banc de Sabadell/Tecnocrèdit i domiciliïn el pagament de la quota a l'AAC.

També s'ha signat un conveni amb l'empresa Estudi B2 per poder oferir als socis i sòcies avantatges per al control de plagues. L'empresa ofereix una visita gratuïta (amb un màxim de quilometratge) en cas d'urgència, i també ofereix uns serveis especials *on line*.

Borsa de treball

Enguany, s'han realitzat dos processos de renovació de currículums de la borsa de treball durant l'any 2004. En el primer semestre es van produir un total de cinquanta-una altes. I durant el segon semestre es van donar d'alta a la borsa de treball un total de vint-i-tres persones.

Al llarg de l'any es van tramitar tretze ofertes de treball, tant del sector públic com del privat: Ajuntaments de Molins de Rei, Lloret de Mar i Argelaguer, Consell Comarcal del Montsià, Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, Departament de Política Territorial i Obres Públiques, GISA, Universitat de Girona, Biblioteca de Catalunya, Servei d'Arxius del Govern d'Andorra, Associació Catalana de Municipis i Comarques i BIBLIODOC.

Servei d'alerta

Aquest servei de distribució envia per correu electrònic a tots els socis i sòcies inscrits la informació relacionada amb el món de l'ocupació que els pot resultar d'interès: convocatòries, ofertes de treball, beques, etc., tant de les administracions públiques com del sector privat, publicades en els butlletins oficials, premsa, internet i altres canals d'informació.

En el decurs d'aquest any s'han enviat un total 37 referències entre els 100 socis/es inscrits al llarg de l'any 2004.

Estatus i dinamització professional

En el control i seguiment dels anuncis d'ofertes públiques d'ocupació i de convocatòries de les administracions públiques, es van detectar anomalies en la definició i qualificació del lloc de treball d'arxiver/a a l'Ajuntament de Tàrraga. També s'han presentat reclamacions davant ajuntaments de municipis de més de deu mil habitants que convocaven places de responsable d'arxiu municipal amb la categoria de tècnic mitjà, contravenint així les disposicions en matèria de personal de la Llei 10/2001, d'arxius i documents, tot i què la Llei els atorga un període transitori de cinc anys per al compliment d'aquestes disposicions. Aquest ha estat el cas dels ajuntaments de Balaguer, Roda de Barà, Sant Sadurní d'Anoia, Matadepera, Manlleu, Martorell i Sant Adrià de Besòs. En tots aquests casos, la vocalia es va posar en contacte amb els responsables d'aquestes organitzacions per reclamar la correcta definició i qualificació del lloc de treball d'arxiver/a o la modificació de les bases de la convocatòria, i per oferir l'assessorament de l'Associació per tal de rectificar aquestes situacions del tot incorrectes.

En aquest mateix sentit, es van celebrar reunions amb els rectors de la Universitat de Lleida i la Politècnica de Catalunya, amb la finalitat d'exposar la obligatorietat de qualificar els llocs de responsable d'arxiu amb la categoria de tècnic superior.

A les institucions que van modificar la plantilla per a la creació de places d'arxiver/a, les que van incloure places d'arxiver/a en l'oferta pública d'ocupació o van convocar places d'arxiver/a amb una correcta definició i qualificació, se'ls va oferir l'assessorament per al correcte desenvolupament d'aquestes places, així com la possibilitat que l'Associació participés en els tribunals qualificadors. Així ha estat en els casos dels ajuntaments de Tarragona, Salou, Palafrugell, Granollers, Cardedeu, Sabadell, Sitges i Montornès del Vallès, i en el cas del Consell Comarcal del Baix Penedès.

En aquest sentit, cal destacar la presència de representants de l'AAC en els tribunals de selecció per cobrir places d'arxiver/a de les convocatòries dels ajuntaments de Salou i Montornès del Vallès.

A finals del primer semestre de l'any 2004 es va detectar el nomenament de professionals aliens al món dels arxius i la gestió de documents com a representants de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya en processos de selecció de places d'arxiver/a en ajuntaments. Davant d'aquesta situació, es van realitzar els contactes pertinents per tal de garantir el nomenament de professionals ajustats a les places convocades.

En el casos de convocatòries de beques o contractes en pràctiques en els àmbits d'arxiu i gestió de documents, que restringien l'accés als alumnes del Graduat Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, es van realitzar els corresponents contactes per tal de permetre'n l'accés. Concretament, aquesta situació es va produir en convocatòries realitzades per BARCELONA ACTIVA SA, SPM i el Consell Comarcal del Garraf.

Pel que fa a l'assessorament sobre temes relacionats amb l'estatus professional, es van atendre les consultes de més de quaranta arxiviers/es i d'organitzacions públiques i privades sobre bibliografia i legislació en matèria d'arxius i personal, condicions laborals, qualificació professional, retribucions, temaris d'oposicions, condicions per a l'exercici lliure de la professió, estat del mercat de treball, etc., així com la sol·licitud d'un soci per a la redacció i presentació d'un informe sobre la correcta adscripció orgànica d'un servei d'arxiu i gestió documental.

També es va atendre la sol·licitud de la Caixa d'Estalvis de Sabadell per a la realització d'un informe d'avaluació sobre les funcions d'arxiu i gestió documental d'aquesta entitat financera.

Relacions externes

Relacions amb el Consell Internacional d'Arxius CIA/ICA: Les Relacions Internacionals han estat clarament marcades per la celebració del XV Congrés Internacional d'Arxius. Per tant, una bona part de les activitats de en aquest camp s'han dirigit a la preparació del Congrés, atès que inclou la renovació de totes les delegacions regionals, seccions i comitès.

Del 18 al 23 de març, i coincidint amb la celebració del centenari de l'Associació d'Arxiviers Francesos (AAF), va tenir lloc la reunió de primavera del Comitè Executiu de la SPA a París, en la qual vam participar. Aquesta reunió va ser la darrera del Comitè Director elegit per al període 2000-2004 i, per tant, va ser preparatòria de la renovació que s'havia de produir durant el Congrés Internacional d'Arxius de Viena. Entre altres temes, es va decidir l'elaboració d'una candidatura per a president, vicepresident i secretari del Comitè Director de la SPA, que s'havia de presentar a l'assemblea general de la secció.

Immediatament després, els dies 24 i 25 de març es va celebrar el Congrés del centenari de l'AAF. Durant el Congrés, l'AAC va estar representada pel president i pel vocal de relacions internacionals. El darrer dia del congrés, el president de l'AAC va tenir ocasió de presentar una ponència sobre la presència de l'AAC en la societat.

Del 23 al 28 d'agost va tenir lloc el XV Congrés Internacional d'Arxius a Viena. Dins la nodrida representació catalana, l'AAC va estar representada pel president, per la vocal de Projectió Professional i Serveis i

pel vocal de Relacions Internacionals. És de destacar que dins la renovació de càrrecs de les seccions i comitès, Joan Boadas va substituir Alfred Garcia com a representant de l'AAC en el Comitè Director de la SPA per al període 2004-2008. Igualment, el representant de l'AAC formarà part del Comitè Executiu de la Delegació Europea del CIA, més coneguda com a EURBICA. També es va donar suport a la presència d'altres associats en les noves juntes de seccions i comitès.

Durant el Congrés, els representants de l'AAC van estar presents a les reunions del Comitè Director de la SPA (a la del Comitè sortint i a la del nou Comitè), a les assemblees generals del CIA i de la SPA, a la reunió del nou Comitè Executiu d'EURBICA, a les sessions organitzades per la SPA sobre la implantació del codi d'ètica del CIA i sobre el projecte Arxivers Solidaris, etc. A part cal destacar la gran quantitat de contactes fets amb altres arxiviers d'arreu del món.

Durant el mes de novembre es va rebre la visita del nou president del Comitè Executiu de la SPA, el senyor Didier Grange, que va visitar Girona i Barcelona per tal de preparar la propera reunió de primavera del Comitè Executiu, que es farà a Girona el 2005 organitzada per l'AAC.

Participació de la Associació en la Comissió Nacional d'Avaluació i Tria de la Documentació

L'Associació, representada per la vocal senyora Fina Solà, ha continuat participant durant el any 2004 en els treballs de la Comissió Nacional d'Avaluació i Tria de Documentació, en representació del sector professional. S'ha reunit en 3 ocasions i ha tractat un total de 18 propostes.

Durant aquest any es va produir la substitució del president de la CNATD, Sr. J.M. Sans Travé, pel Sr. J. Tarrats; la del vocal Joan Farré, que va ser substituït pel Sr. Rafel Mestres, i la de la Sra. Àngels Bernal, substituïda per la Sra. Maria Utgés.

El maig de 2004 es va posar en funcionament un cercador de la Taules d'Avaluació Documental.

Grup de Treball d'Arxius i Fons d'Arquitectura

El Grup de Treball d'Arxius i Fons d'Arquitectura s'ha reunit quatre cops durant l'any 2004. En aquestes reunions s'ha treballat de forma exclusiva en la preparació d'una jornada tècnica al voltant de la documentació dels arxius d'arquitectura, dintre dels actes de commemoració dels vint anys de l'Associació.

Manual d'arxivística

En el decurs de l'any 2004 la proposta per a la redacció del *Manual d'arxivística*, engegada l'any 2002, ha pres forma definitiva amb l'acabament de la redacció de l'avantprojecte, la seva aprovació, la concreció de les etapes i l'establiment dels terminis d'actuació.

Durant el mes de maig, es va presentar a la Junta de l'AAC el projecte de sumari del *Manual d'arxivística*, elaborat pel Grup de Treball del Manual d'Arxivística, que proposava la següent estructura i distribució de continguts:

1. Fonaments teòrics
2. El Sistema de Gestió Documental
3. Tècniques de tractament documental
4. Tècniques de conservació i preservació
5. L'accés a la documentació
6. La comunicació i la difusió dels fons
7. L'automatització del sistema
8. Els arxius i l'arxivística a Catalunya
9. L'arxivística avui

Es va obrir un període de consultes i finalment es va establir el sumari definitiu. Durant el mes de juliol, es van debatre els comentaris proposats, s'hi van incorporar les propostes més evidents i argumentades i es va aprovar definitivament la proposta de sumari del Manual. També es van decidir els grups de redactors per a cada capítol, partint d'una proposta feta pel Grup de Treball del Manual. El criteri per a la incorporació de redactors va ser reunir per a cada capítol un grup de treball format per arxiviers que, al llarg de la seva trajectòria professional, s'haguessin especialitzat en els temes per als quals eren proposats. Es va optar per l'opció de grups de redactors i no per únic redactor, per aconseguir més representativitat de tot el col·lectiu d'arxiviers i en segon lloc per afavorir el debat conceptual i el consens en la fase de redacció.

La proposta definitiva del sumari sorgida de la incorporació de comentaris i esmenes, juntament amb la proposta de redactor, és la següent:

- Pròleg.
- Introducció: Joan Boadas.
- Fonaments teòrics. Redactors: Laureà Pagarolas, Ramon Planes.
- Planificació i organització d'un Servei d'Arxiu. Redactors: Josep Maria Barris, David Lobato.
- Tècniques de tractament documental. Redactors: Lluís Cermeno, Carme Coll, Xavier Tarraubella.

- El Sistema de Gestió Documental (SGD). Redactors: Montserrat Beltran, Joaquim Borràs, Joan Domingo, Alfred Garcia.
- La gestió dels documents electrònics. Redactors: Lluís-Esteve Casellas, Betlem Martínez, Mei Perpinyà, Jordi Serra.
- La gestió informatitzada d'un servei d'arxiu. Redactors: Lluís-Esteve Casellas, Betlem Martínez, Mei Perpinyà, Jordi Serra.
- Tècniques de preservació i conservació. Redactors: Carme Bello, Àngels Borrell, Gemma Valls.
- Arxius, ciutadania i accés a la documentació. Redactors: Josep Matas, Dolors Planells.
- La comunicació i la difusió dels fons. Redactors: Jordi Serchs, Maria Àngels Suquet.
- Els arxius i l'arxivística a Catalunya. Redactors: Ramon Alberch, Josep Fernández Trabal.
- L'arxivística en una societat oberta. Redactors: Montserrat Canela, Miquel Casademont.
- Glossari.
- Índex alfabètic.

Les persones que coordinaran l'elaboració, faran el seguiment i vetllaran pels terminis establerts seran Mariona Corominas i Emília Capell.

Consell de redacció del web

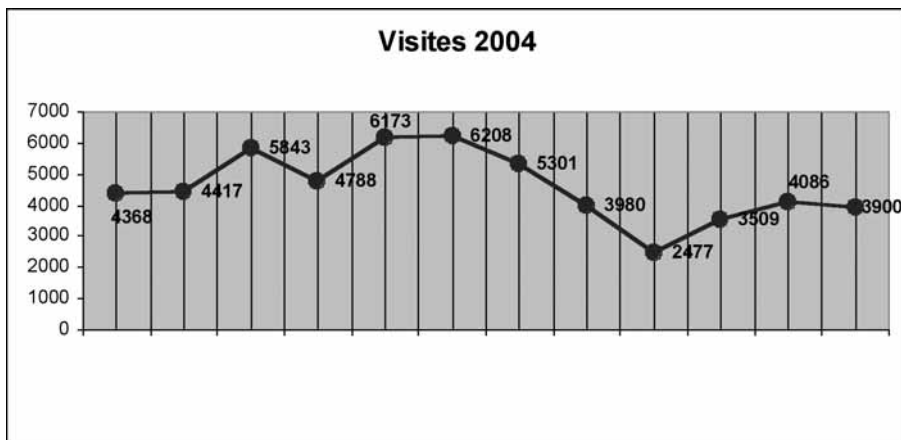
Al llarg del darrer any, el web de l'Associació ha esdevingut, de nou, una eina més de treball, consulta i comunicació per als nostres associats, alhora que per a la resta de col·lectius interessats en la informació que poden obtenir des de la xarxa.

Per tal de que no esdevingui una eina estàtica, sinó un element dinàmic i sempre actual i actualitzat, com l'any 2003 s'ha procedit a incloure alguns canvis en relació amb les seccions existents. Així s'ha pogut observar la creació d'un subapartat "Anecdolari XX aniversari" dins Publicacions, que, amb motiu de la celebració del 20è aniversari de la nostra associació, es va obrir per difondre les anècdotes que s'han anat rebent dels diferents associats.

Pel que fa a les resta de seccions, no cal dir que s'han anat actualitzant i ampliant d'acord amb les necessitats del moment; també s'han solucionat alguns problemes d'accés als documents i formularis inclosos en cadascuna de les seccions.

Igualment, s'està procedint a la substitució de tots els resums i articles de la revista Lligall que actualment es troben en format .doc pel format .pdf, que n'assegura, si més no, més seguretat d'intercanvi.

Tot seguit presentem un gràfic mensual del total de les consultes realitzades:

Hem de destacar, i agrair des d'aquí, la important tasca d'actualització i manteniment que fa cadascun dels responsables de les diferents seccions, de manera totalment voluntària, i sense els quals la utilitat i qualitat de la nostra web no seria tal com és.

Grup de Treball d'Internet i Arxius

Durant l'any 2004 aquest grup de treball ha continuat en la seva tasca de gestió, administració i moderació de la llista de distribució Arxifòrum, amb gairebé 1.700 subscriptors. Concretament, s'ha donat difusió a 1.391 missatges en tot l'any, cosa que suposa un volum mitjà de 115 missatges al mes. La llista s'ha vist incrementada en 907 subscriptors i se n'han donat de baixa, o els ha expirat la subscripció, uns 715, cosa que representa un creixement d'uns 192 subscriptors respecte de l'any 2003.

D'entre els punts de discussió, destaquem el dels documents catalans a Salamanca, que és un debat constant dins la nostra llista, especialment a finals d'any, arran de l'informe elaborat per la comissió d'experts.

També s'han qüestionat plantejaments més tècnics, com ara l'aplicabilitat de les normes ISAD(G) i ISAAR(CPF), i temes vinculats als documents electrònics i a la digitalització de fons documentals. Però enguany s'ha notat un increment dels missatges de difusió de nous llocs web de centres d'arxiu i de noves publicacions electròniques també lligades a institucions arxivístiques.

Aquesta divulgació de nous llocs web d'arxius i de revistes electròniques ha servit per nodrir amb nous enllaços la secció del lloc web de l'AAC, un altre aspecte de la feina d'aquest Grup de Treball d'Internet i Arxius. Estem parlant d'uns 360 enllaços a llocs web relacionats amb

l'arxivística i centres d'arxiu, en constant actualització i ampliació, gràcies també a la col·laboració dels associats.

Enguany hem encetat tres noves categories dins dels enllaços. Entre d'elles, un recull dels llocs dins Internet on podem trobar documents i informació referent als papers catalans a Salamanca.

Hem de destacar, també, la redacció de l'editorial "5 anys d'Arxifòrum", dins la *Tribuna* del butlletí núm. 71 de l'Associació d'Arxivers de Catalunya, en la qual es feien diferents consideracions sobre el paper que havia desenvolupat la llista dins la nostra professió, i especialment el grau de participació a la llista del col·lectiu professional català.

Com a objectius del grup de cara al 2005, a banda de continuar mantenint i dinamitzant Arxifòrum i el recull d'enllaços dins el web de l'AAC, hi haurà una participació dins les Jornades de Terrassa de l'AAC. Concretament, en una taula rodona en la qual es debatran les dificultats i possibilitats de la comunicació interprofessional, per oferir la perspectiva que l'administració d'Arxifòrum pot aportar a aquest tema.